

3 Амбітна мета на 2020—2021 роки — понад мільйон дітей і підлітків долучити до державних програм вивчення літератури

6 Служба крові, як і вся охорона здоров'я, нині перебуває в процесі реформування. Як нові підходи приживаються в Черкасах?

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 19 ЛЮТОГО 2020 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№32 (6646)

ЦИТАТА ДНЯ

ДМИТРО ДУБЛІЕТ:

«Ми намагалися не записувати в досягнення ухвалення актів і проведення заходів. Лише те, що реально змінює стан речей у країні. Це і є продовження принципу людиноцентричності Програми діяльності уряду».

Міністр Кабінету Міністрів щодо Звіту про діяльність уряду, переданого до Верховної Ради

Кредитні гарантії допоможуть підприємцям

ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ. «За два тижні державні банки вже видали 27,1 мільйона гривень доступних кредитів під 5—7—9%, в роботі ще близько 2500 заявок. 11 комерційних банків майже завершили процедури приєднання до програми, тому очікуємо вже найближчим часом істотне зростання кількості виданих кредитів», — констатував Прем'єр-міністр Олексій Гончарук під час звіту державних банків про перші підсумки програми.

Для підприємців, які не мають достатньої застави, уряд розробив окремий механізм — кредитні гарантії. Коли банк замінює заставу спеціальним фінансовим інструментом, повідомляє департамент комунікацій Секретаріату КМУ.

Також цього тижня розпочинається всеукраїнський навчальний тур, де підприємці зможуть отримати безкоштовну інформацію та консультації про цю державну програму й можливість пройти комплексне безкоштовне навчання щодо підвищення своїх бізнес-компетенцій.

ЦИФРА ДНЯ

7400

одиниць нового й модернізованого озброєння та військової техніки направлено торік до Збройних сил України

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ. «Урядовий кур'єр» спільно з газетою «Кримська світлиця» розпочинає цикл публікацій про важливі події історії, нинішнє буття жителів та переселенців окупованого півострова

Цинічність окупантів не знає меж

ЕСКАЛАЦІЯ НА СХОДІ. Штурмові групи ворога під щільним прикриттям важкого озброєння намагалися прорватися через лінію розмежування

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Ранок 18 лютого розпочався для України з трагічної новини — на Луганщині внаслідок підступної атаки зброй-

них формувань Російської Федерації на передових позиціях 72-ї та 93-ї механізованих бригад ЗСУ на трьох напрямках на ділянці фронту від Новотроїцького до Жолобка країна втратила одного свого захис-

ника, ще п'ятеро зазнали різних травм.

Ворог щільно обстрілював наших воїнів із забороненого мінськими угодами озброєння, застосовуючи ствольну артилерію калібрів 152 та 122 мм, міноме-

ти 120 мм, великокаліберні кулемети, танки і гранатомети різних систем. Під вогневим прикриттям російські окупанти перейшли до активних наступальних дій, здійснивши спробу просування через лінію розмежування. Підрозділи

Об'єднаних сил, обороняючись, дали адекватну відповідь бойовикам, завдавши вогневого ураження задля придушення збройної активності окупантів та утримання повного контролю над ситуацією.

2

4 820103 080022

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 19 лютого 2020 року

USD 24.4456

за 1 долар США

EUR 26.4954

за 1 євро

RUB 3.8485

за 10 рублів

AU 38826.40

AG 438.13

за 1 трійську унцію

PT 23978.44

PD 61754.51

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Цинічність окупантів не знає меж

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Українські захисники не втратили свої позиції. Отримавши гідну відсіч, найманці запросили режим тиші, щоб забрати з поля бою шістьох своїх поранених і чотирьох убитих.

Українська армія, як повідомив пресцентр Об'єднаних сил, виконуючи вимоги міжнародного права щодо ведення бойових дій, задовольнила це гуманітарне прохання супротивника, сподіваючись на його гідність. Проте, програвши на полі бою, ворог вирішив приховати свою поразку і видав наспіх підготовлену заяву, безпідставно звинувачуючи українську сторону в спробі нападу. Весь зміст ворожої заяви свідчить про розгубленість і втрату контролю над ситуацією. Командування ООС вкотре офіційно заявило, що українські захисники непохитно стоять на засадах виконання мінських домовленостей і ніколи не застосовують зброю першими. Але захищають Україну, як того вимагає Присяга!

Кремлівська брехня

Напад незаконних збройних формувань на позиції Об'єднаних сил на Луганщині з використанням забороненого мінськими угодами озброєння Президент Володимир Зеленський назвав спробою зірвати мирний процес на Донбасі. «У п'яту річницю Дебальцівської трагедії бойовики та окупанти влаштували цинічну провокацію, яка має на меті не лише натиснути на дебальцівську рану, що ніколи не загоїться повністю, а й зірвати мирний процес на Донбасі, який почав просуватися невеликими, але невпинними кроками. Наш курс на завершення війни та відданість міжнародним домовленостям залишаються незмінними — так само, як і наша рішучість дати відсіч будь-яким проявам збройної агресії проти України», — цитує слова Президента його Офіс. Міністерство закордонних справ закликала міжнародну спільноту засудити напад російських окупаційних військ на Луганщині, що призвів до нових людських втрат.

«Ми глибоко стурбовані повідомленнями про ескалацію конфлікту на Донбасі та наполегливо закликаємо Росію дотримуватись своїх мінських та нормандських зобов'язань», — заявило Посольство США в Україні у Twitter. Міністр закордонних справ Литви Лінас Лінкявічюс написав, що глибоко стурбований новою воєнною ескалацією та спробами наступу підтримуваними Росією силами, наголосивши, що виконання мінських угод неможливе без режиму припинення вогню.

А Росія, ініціювавши проведення засідання Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй для аналізу виконання мінських угод у зв'язку з п'ятою річницею з часу підписання комплексу заходів, заявила, що порушувати питання про відповідальність Росії за загострення на Донбасі абсолютно неправильно. «У Кремлі бачили інформацію про сутичку на кордоні між «Луганською республікою» і українськими Збройними силами. Ми не маємо деталей цієї сутички, не знаємо, що її спровокувало. Читали, що є жертви з обох боків, у зв'язку з чим висловлюємо співчуття і сподіваємося, що найближчим часом

Такої інтенсивності боїв на Донбасі не було вже близько двох років

вдасться прояснити деталі події перш ніж робити якісь висновки», — цитує УНІАН цинічну заяву прессекретаря господаря Кремля Дмитра Пєскова.

Україна на засіданні Радбезу ООН порушить питання заго-

оборони, на якому обговорено чергове провокаційне загострення, що відбулось на контактній лінії, а також з метою ухвалення рішення про подальші кроки. За результатами засідання під час брифінгу

йдемо, впевнено наближаємось до миру».

Як уточнив начальник Генштабу Руслан Хомчак, із трьох ділянок розведення провокації бувають лише у Петрівському, щодо Золотого не було жодних проблем. «Сьогоднішні бойові дії на Луганщині не стосувалися ділянки розведення в районі Золотого. У Петрівському є випадки, які фіксує ОБСЄ, про які ми доповідаємо, коли супротивник перед камерами відкриває вогонь по межі ділянки. Усі обстріли бойовиків мають провокаційний характер, щоб українські військові дали відповідь. У них там тієї миті перебувають їхні ЗМІ, аби вони могли зафіксувати, що ми ведемо вогонь. Ми на ці провокації не зважаємо», — підкреслив Руслан Хомчак. І додав, що ухвалюються всі необхідні рішення, які посилюють українські захисні позиції.

Отримавши гідну відсіч, кремлівські зайди запросили режим тиші, щоб забрати з поля бою шістьох своїх поранених і чотирьох убитих.

стрення на Донбасі. Українську делегацію очолюватиме заступник міністра закордонних справ Сергій Кислиця.

Потужна армія

Президент Володимир Зеленський зібрав засідання Ради національної безпеки та

глава держави наголосив: «У нас потужна армія. Провокації бувають. Армія сильно відповіла. Ситуацію постійно контролює наша армія, начальник Генштабу. Впевнені, що ця провокація не змінить курсу на припинення війни. Тому що лише із сильною армією можна сідати за стіл переговорів. Ми

Минає п'ята річниця виведення підрозділів ЗСУ з плацдарму поблизу Дебальцевого

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

ПАМ'ЯТЬ. Загострення в зоні ООС, спровоковане проросійськими незаконними збройними формуваннями, розпочалося 18 лютого не випадково. Бо якраз цього дня п'ять років тому завершилися бої поблизу Дебальцевого, де місцеві найманці за підтримки регулярних частин і військової техніки Збройних сил РФ намагалися взяти в кільце підрозділи ЗСУ і Національної гвардії. Бої поблизу міста, розташованого на межі Донецької та Луганської областей, тривали з 25 січня по 18 лютого і небезпідставно вважаються однією з головних битв між українськими захисниками та російсько-терористичними загарбниками.

Під час однієї з військових операцій українським військовим вдалося звільнити Дебальцеве ще в липні 2014-го, проте саме тут спалахнули жорстокі бої у січні-лютому 2015-го, оскільки місцеві так звані ополченці за підтримки підрозділів російської армії намагалися ліквідувати Дебальцівський виступ і взяти українські частини в оточення. Російські «куратори» не дуже й приховували мету подібного загострення в зоні АТО — на переговорах у Мінську під гуркіт канонади і під загрозою оточення військ змусити Україну піти на серйозні поступки стосовно особливого статусу Донбасу, амністії бойовикам, порядку місцевих виборів тощо.

Військові експерти зазначають, що в районі Дебальцівського виступу у січні-лютому 2015 року зосередилися понад 19 тисяч осіб, які входили до проросійських НЗФ і кадрових підрозділів ЗС РФ. Проти

них оборону в секторі «С» тримали 13 тисяч українських військових, а безпосередньо поблизу Дебальцевого майже 5 тисяч бійців, яким і довелося тримати оборону проти значно більших сил ворога. Під час важких кровопролитних боїв нападники зазнали величезних втрат і, зважаючи на це, змушені були відмовитися від подальшого наступу. Хоча Дебальцеве захопити їм усе ж вдалося: 18 лютого, врахувавши військову ситуацію, що склалася, українські підрозділи розпочали організований вихід із міста. За оприлюдненими даними із Генерального штабу ЗСУ, під час згаданих боїв поблизу Дебальцевого загинули 136 українських бійців, понад 300 зазнали поранень, 7 — потрапили в полон, 18 — пропали безвісти. За підрахунками волонтерів Книги пам'яті загиблих за Україну, кількість загиблих інша: 268 військових із понад 30 підрозділів. Цифри втрат серед проросійських НЗФ та росіян-«відпускників» також називають різні, проте вони більші, ніж серед українських захисників: від 1,5 до 3 тисяч осіб.

За мужність і героїзм, проявлені у боях поблизу Дебальцевого, державними нагородами України відзначено 379 військовослужбовців, із яких 136 — посмертно, відзнаками Міноборони та Генштабу ЗСУ — 450 осіб. До п'ятої річниці завершення оборони міста у столиці приурочили пам'ятний захід «Дебальцеве: п'ять років потому». В музеї історії України у Другій світовій війні відбувся кінопоказ документального фільму «Перехрестя Балу», презентували частину експозиції «Український Схід», присвяченої Дебальцевому, де спогадами про жорстокі бої поділилися учасники оборони міста.

На жаль, начальник Генштабу констатував, що зростає кількість загиблих і поранених з-поміж українських воїнів у 2020 році порівняно з 2019-м. «ЗСУ намагаються зробити все, щоб на Донбасі не було жертв серед військових. Але війна триває, і є поранені та вбиті», — зазначив він.

Мільярд доларів на оборонку

Під час засідання РНБО розглядали і Національну стратегію безпеки та основні показники державного оборонного замовлення на 2020—2022 роки. Як зазначив секретар РНБО Олексій Данілов, ключові аспекти стратегії — безпека людини та безпека країни. «Вперше в центрі уваги документа — людина, її життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність і безпека. Стратегія передбачає, що найвищий пріоритет і головне завдання держави — встановлення миру як запоруки розвитку країни. Але це має відбуватися не ціною втрати суверенітету і наших територій. Стратегія — це декларація, затвердження якої стане основою для розроблення інших документів стратегічного планування у секторі національної безпеки та оборони, які визначатимуть шляхи й інструменти їхньої реалізації», — зауважив він.

Стратегія ґрунтується на трьох основних засадах державної політики в секторі національної безпеки: стримування (розвиток оборонних і безпекових спроможностей для унеможливлення збройної агресії проти України), стійкість (здатність суспільства й держави швидко адаптуватися до змін безпекового середовища та дотримуватися сталого функціонування, зокрема через мінімізацію зовнішніх уразливостей), взаємодія (розвиток стратегічних відносин з ключовими іноземними партнерами, насамперед з НАТО, ЄС та США). Консультативна місія ЄС з реформування цивільного сектору безпеки України (EUAM) уже схвалила запропонований проєкт стратегії.

Щодо держоборонзамовлення, то, за словами Олексія Данілова, його підвищено порівняно з минулим роком на 16%, і сума, яку розраховано цього року витратити, становить понад мільярд доларів. Олексій Данілов прокоментував: не відповідає дійсності те, що нове оборонне замовлення не передбачає фінансування нових українських ракетних програм. «Ми чітко розуміємо, що наш ракетний щит має бути міцним, і все, що стосується ракетних програм, фінансуватиметься відповідно до нормативно-правових актів», — зазначив він.

Відповідаючи на запитання журналістів, чи розглядається можливість патрулювання кордону між Україною і Росією спільно з представниками окупованої території ОРДЛО, Олексій Данілов відповів, що до складу спільних патрулів, які забезпечували б безпеку на українсько-російському кордоні, входитимуть не люди з автоматом з їхнього боку, а цивільні жителі Донбасу. Він наголосив, що це не військові, не озброєні люди, а представники територіальних громад, які розташовані на тій території.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Бібліотека як місце розуму й сили

ЧИТАНКА. Амбітна мета на 2020—2021 роки — понад мільйон дітей і підлітків долучити до державних програм вивчення літератури

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Бібліотека — це не лише будівля, у якій зібрано масив книжок різноманітної тематики. Це також місце, де люди можуть зустрічатися, обмінюватися думками, навчатися нового й спільно започатковувати добрі справи. Саме тому уряд і надалі приділятиме велику увагу розвитку книгозбиральних зокрема й бібліотечної справи загалом. На часі нові принципи модернізації цих закладів.

Як саме це відбуватиметься, розповіла заступник міністра культури, молоді та спорту Ірина Подоляк. Передусім вона зазначила: наприклад, за кордоном бібліотека — це зазвичай так зване модерне місце. Таке, де збираються люди місцевої громади. Принцип роботи таких бібліотек — навчання впродовж життя. Тому ці заклади відкриті, інклюзивні, доступні й такі, що спонукають до здобуття знань і саморозвитку.

Дуже хочеться, щоб вони стали такими і в Україні. Нині в нас 33 тисячі бібліотек, серед яких шкільні, наукові, дитячі, юнацькі. 15 тисяч із них публічні, їх щодня відвідують люди різного віку, статі, рівня освіти. Звісно, кожна громада має визначити для себе, скільки саме їй потрібно таких закладів, аби спільно з місцевою владою створити там належні умови. Адже, на жаль, сумна статистика свідчить, що нині кожна третя бібліотека не має навіть системи опалення.

Поки що в Україні лише шість тисяч бібліотек повністю інформатизовано. Потрібно, щоб їх побільшало. У цьому питанні Мінкультури вже активно співпрацює з Міністерством цифрової трансформації. Проте там, де вже є сучасна комп'ютерна техніка, працівники таких закла-

Фото Володимира Зайки

Навіть у часи цифровізації та гаджетизації бібліотеки користуються й надалі користуватимуться величезною популярністю

дів можуть надавати послуги з навчання користувачам сучасними гаджетами. Отже, за словами заступника міністра, це стимулюватиме й безпосередньо працівників цих закладів до вивчення нового, до вдосконалення своїх навичок і підвищення кваліфікації.

«Ми плануємо показати бібліотекарям моделі, які вони матимуть змогу використовувати у своїй роботі. Те, які послуги вони можуть і зобов'язані надавати. І виставляючи такі стандарти до публічних і непублічних бібліотек, бо вони всі керуються Законом «Про бібліотеки і бібліотечну справу», побудувати таку модель, що бібліотеки і бібліотекарі виконують певні критерії. А від того залежатиме і рівень їхньої зарплати. Вона корелюватиметься, їхній тарифний розряд залежатиме від можливості відповідати певним критеріям», — сказала посадовець.

Ірина Подоляк зауважила, що нині держава, на жаль, не в змозі забезпечити новими книжками всі бібліотеки. Тим не менш, у 2020 році Український інститут книги видрукує нових книжок на суму близько 29 тисяч гривень. І це майже 40% його загального бюджету.

Насамперед це стосуватиметься дитячої та юнацької літератури. Оскільки в міністерстві переконані, що навички читання, зацікавленість ним, а також вміння працювати з текстом і розвиток критичного й аналітичного мислення, прищеплюють саме в дитинстві.

Проте дуже хочеться уникнути ситуації, коли нові книжки осідають у запасниках і не слугують людям. Отже, поповнення фондів насамперед отримають ті заклади, які зможуть надати змістовну й розгорнуту програму того, як там планують ці книжки використовувати, і зробити так, щоб українці почали більше читати. Адже, за статистикою, у нас читають близько 40% людей, тоді як, скажімо, у скандинавських країнах — близько 80%. Тож мета — збільшити за рік кількість тих, хто любить читати, хоча б на 5%.

Має міністерство й дуже амбітну мету — щоби протягом 2020—2021 років до державних програм вивчення літератури долучився понад мільйон молодих українців.

Спільно з Міністерством освіти і науки нещодавно підписано меморандум, який передбачає велику ро-

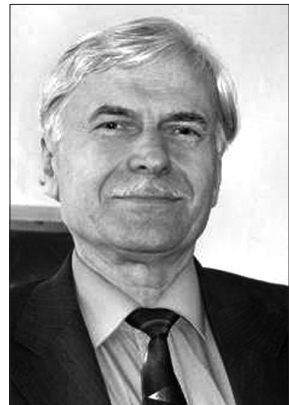
боту в двох важливих напрямках. По-перше, запровадити у всіх дитсадках України щоденні 15-хвилинні читання української літератури, наприклад казок малечі перед сном. По-друге, спільно з Українським інститутом книги дослідити українську літературу, яку викладають у середній школі — автору, зміст, якість, засвоєваність і навіть зацікавленість нею.

Спільно з Міністерством цифрової трансформації заплановано провести оцифровування бібліотечних фондів, а також створити цифрові електронні каталоги. Почати планують із національної спадщини, аби зробити її доступною для загалу. Те саме стосується і української музичної спадщини. Адже нині нотні фонди в бібліотеках зберігаються переважно на паперових носіях, деякі навіть у рукописному вигляді, до того ж існують в одному або двох примірниках. Вони недоступні тим, кому потрібні. Папір зношується, і ми можемо втратити цю спадщину назавжди, а люди мають вивчати, знати і слухати такі твори. Розв'язанню проблеми може посприяти введення паперових видань у цифровий формат.

ПРОШУ СЛОВА!

Зневажити — означає приректи

Богдан АНДРУШКІВ,
завідувач кафедри управління
інноваційною діяльністю
та сферою послуг професор
Тернопільського національного
технічного університету імені
Івана Пулюя,
для «Урядового кур'єра»

Можна назвати чимало розмаїтих чинників, від яких залежить розвиток нації, її благополуччя. Та серед них є найважливіші. Скажімо, зневажити освіту та науку означає приректи себе та своїх потомків на ганебне невігластво. Зневажити національну культуру й народні традиції — стати посміховиськом для ворогів. Зневажити медицину та охорону здоров'я — приректи себе та своїх близьких і рідних на фізичні муки й страждання.

Хтось поставив за мету безкоштовне державне лікування людей зробити таким, щоб обов'язково скомпрометувати систему охорони здоров'я та повернути до радянської трагікомічної відповідності: лікуєшся безкоштовно — лікуєшся да-ремно.

Нині триває створення таких умов, за яких приватизація лікарень має відбутися безболісно. Все одно за лікування потрібно платити — офіційно чи в кишеню медичного працівника.

Особливою справою у цій сфері для деяких «бізнесменів» є фармацевтика. Тут функціонує виробнича частина, де виготовляють ліки, та маркетингово-збутова, яка займається їхньою реалізацією споживачам. Все було б добре, та, за твердженням експертів, значна частина ліків — фальсифікат.

Майже систематично засоби масової інформації (телебачення — передусім) перенасичені зверненнями до щирих і добрих серцем співвітчизників про порятунок. Періодично оголошують збирання коштів на лікування, зокрема й за кордоном, бо лише там це під силу. До прикладу, усміхнені онкологи однієї з країн на екрані пропонують розв'язання онкопроблем. Коштує це якихось 100, 200 чи 300 тисяч доларів. І жодної відповідальності за результати лікування. Зазвичай усе обумовлено угодами, все о'кей.

Дехто пропонує (і це можна було б насправді зробити) оголосити подібний збір коштів від доброчинців і меценатів (дехто з власної щедрості дає такі копійчину) з метою закупівлі меблів, новітнього обладнання для державних лікарень, на якому могли б працювати наші фахівці. Та медичне обслуговування державне, «безкоштовне». Тому, як бачимо, ці ніші успішно заповнюють «приватники».

Спостережливі ентузіасти й справді не сплять. Під відомими брендами відкривають власні лабораторії, стоматологічні, інші спеціалізовані медичні заклади. Закуповують десь у закордонних клініках морально застаріле обладнання, виготовлять вивіску, подбають про яскраву рекламу про надання якісних послуг, додавши чарівне словосполучення «на європейських засадах».

Хто лікувався чи лікується, добре відає, що в лікувальних закладах численні аналізи, ультразвукову діагностику, магнітно-резонансну, комп'ютерну томографію лікарі рекомендують робити у приватних лабораторіях і центрах. Парадокс, м'яко скажемо, в тому, що свій бізнес чимало підприємливих осіб розгорнули не де-небудь, а саме в державних установах, і за їхні послуги доводиться значно переплачувати.

Купити передбачені на пільгових умовах ліки у соціальних аптеках теж не завжди можна. Натомість поряд із соціальною аптекою успішно функціонують приватні, де ці препарати є повсякчас.

Одне слово, нестача державного контролю й механізмів відповідальності перетворили органи охорони здоров'я, як і освіту та культуру, в структури прикриття державного лицемірства, а лікарів, з одного боку, на заробітчан, а з другого — на отримувачів принизливих подачок.

Безперечно, можна знайти такі ж негативні приклади й в інших царинах суспільного життя, крім виробничого сектору, який зупинився у своєму розвитку. Скажімо, в юриспруденції, поліграфії та видавництві, мистецтві, де теж немає державної координації процесів, там успішно правлять бал лобісти, олігархи і їм подібні.

Українці обурюються, протестують проти свавілля адвокатів, нотаріусів. Уявімо, що за один удар печатки нотаріуса на довідці чи угоді треба викласти зі своєї майже порожньої кишені 300—500 гривень.

В органах прокуратури, що мусять усе це контролювати, теж створили додаткові підструктури, як-от нагляд над контролем і навпаки, а бюрократія, злочинність та корупція й надалі розквітають.

Доки це триватиме? Чи візьметься нарешті держава за наведення ладу, за те, аби в країні запанували відповідальність і закон?

Інфікованого коронавірусом бельгійця виписали з лікарні

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

НЕБЕЗПЕКА. Першого і поки що єдиного бельгійця, інфікованого китайським коронавірусом, Філіпа Субрі минулими вихідними виписали з лікарні Сент-П'єр, що у Брюсселі. Своім досвідом перебування в медзакладі він поділився з фламандською газетою De Morgen.

На початку лютого після евакуації з китайської провінції Ухань під час одноденного карантину у бельгійському військовому госпіталі Неде-Овер-Гембек тести показали наявність в організмі Філіпа Субрі

коронавірусу. Хоча на момент проведення тестів він не відчував жодних симптомів хвороби, йому довелося майже два тижні провести в герметично закритій палаті лікарні Сент-П'єр, у якій були лише стіл, стілець, крісло й телевизор. Йому забороняли відчиняти вікна. Персонал лікарні передавав пацієнтові їжу та інші предмети через спеціальний отвір. Медсестра, яка щодня перевіряла наявність симптомів хвороби у Філіпа, одягалася за суворими процедурними вимогами: маска для рота, окуляри, сітка для волосся, синій захисний костюм. Попри ці суворі правила,

медичний персонал був дуже доброзичливим, розповів пацієнт. «Лікар навіть потиснув мені руку, чого ніколи б не зробив його колега в Китаї», — розповів Філіп Субрі. Останні тести засвідчили, що зараження коронавірусом минули для нього без жодних наслідків, і він не інфікований.

За словами Філіпа, перебуваючи в Ухані, він не контактував з людьми, у яких були симптоми коронавірусу. Разом з дружиною-китайкою чоловік відвідував її батьків, які також не були хворі. «Цілком імовірно, що дружина також має цей вірус, але я ска-

зав їй, щоб вона трималася подалі від переповнених лікарень, бо в неї немає жодних симптомів», — розповів Філіп Субрі. Проте місцева китайська влада опечатала будинок дружини Філіпа і не дозволяє їй виходити на вулицю. «Мені її дуже шкода. Якби я знав, то вмовив би її поїхати зі мною до Бельгії», — додав він.

Філіп Субрі визнав, що під час перебування в лікарні найбільше потерпав від самотності. «Я не люблю сидіти вдома — завжди на вулиці, завжди в компанії, тож в ізоляції депресія мене огорнула дуже швидко», — зізнався він журналістам.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо перезавантаження влади» щодо визначення розмірів посадових окладів та інших складових оплати праці, грошового забезпечення працівників правоохоронних та інших органів державної влади

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Пункт 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо перезавантаження влади» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 43, ст. 250) викласти в такій редакції:
«3. Установити, що з 1 січня 2020 року норми і положення законів України, якими визначені розміри посадових окладів та інших складових оплати праці, грошового забезпечення працівників державних органів, крім Апарату Верховної Ради України, Державного бюро розслідувань, Національного антикорупційного бюро України, Вищого антикорупційного суду, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Національного агентства з питань запобігання корупції, Рахункової палати та членів Центральної виборчої комісії, застосовуються в порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

До приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
20 грудня 2019 року
№ 422-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Протоколу про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Сінгапур про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Протокол про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Сінгапур про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи, вчинений 16 серпня 2019 року в м. Києві, який набирає чинності з дати останнього письмового повідомлення дипломатичними каналами про завершення Договірними Державами всіх внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання ним чинності, ратифікувати.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
14 січня 2020 року
№ 449-IX

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо посилення захисту осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення при здійсненні містобудівної діяльності

Верховна Рада України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
1. Внести до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343; 2015 р., № 28, ст. 236; 2017 р., № 9, ст. 68) такі зміни:

1. Частину першу статті 1 доповнити пунктами 15 і 16 такого змісту:
«15) засоби безперешкодного доступу до об'єктів — інженерно-технічні, функціональні частини (елементи, конструкції) будинків, споруд будь-якого призначення, що відповідають нормативним вимогам щодо забезпечення доступності і безпеки об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема пандуси, підйомники та платформи для осіб з інвалідністю, звукові системи тощо;
16) маломобільні групи населення — особи, які відчувають труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні у просторі, зокрема особи з інвалідністю, особи з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, громадяни похилого віку, особи з дитячими візками».

2. Частину четверту статті 34 доповнити абзацом другим такого змісту:
«Влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури може здійснюватися без документів, що дають право на виконання будівельних робіт, та за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою, з дотриманням вимог законодавства, будівельних норм та правил. Порядок влаштування засобів безперешкодного доступу до об'єктів або їх розумного пристосування встановлюється Кабінетом Міністрів України».

3. Абзац четвертий частини сьомої статті 39 доповнити словами «у тому числі щодо доступності об'єкта для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення».

II. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
16 січня 2020 року
№ 473-IX

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 12 лютого 2020 р. № 100-р

Київ

Про затвердження звіту про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2019 році

Затвердити та подати Верховній Раді України звіт про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2019 році.

Прем'єр-міністр України О. ГОНЧАРУК

Працювати краще легально

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ. Уряд проводить і проводитиме надалі роз'яснювальні кампанії щодо переваг офіційного працевлаштування

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Уряд створює цивілізовані умови роботи та забезпечує легальне працевлаштування. Про кроки в цьому напрямі та про перші результати йшлося на нараді під головуванням Прем'єр-міністра Олексія Гончарука.

«За даними Держстату, майже кожен п'ятий українець працює неофіційно. Найбільше — в сільському господарстві, оптовій та роздрібній торгівлі, будівництві, транспорті й кур'єрській діяльності. Ці працівники не захищені. Уряд розпочав кампанію щодо виведення з тіні ринку праці. Адже це не тільки сплата податків і надходження до бюджету. Насамперед це створення цивілізованих умов праці, гарантування працівникам дотримання їхніх прав і соціальних гарантій», — зазначив глава уряду.

Найчастіше підприємці не реєструють свою економічну діяльність, приймають на роботу людей без оформлення трудових відносин, приховують частково відпрацьований робочий час і заробітну плату, маскують трудові відносини під виглядом інших форм, наприклад фіктивної самозайнятості тощо.

Державна служба з питань праці на виконан-

ня доручення Прем'єр-міністра вже провела перший етап заходів щодо виведення з тіні ринку праці. Зокрема з 20 по 31 січня пройшла інформаційна кампанія. 600 інспекторів праці відвідали й провели роз'яснювальну роботу з понад 180 тисячами роботодавців у галузі торгівлі, при цьому в понад 56 тисячах таких заходів до візитів долучались фахівці Пенсійного фонду, Державної податкової служби, Державної служба зайнятості, активісти місцевого самоврядування.

Результатом такої активної інформаційної кампанії стало те, що лише за два тижні у січні нинішнього року до ДПС надійшло 107,1 тисячі повідомлень про укладення трудових договорів з 202 тисячами працівників.

Загалом динаміка працевлаштування в галузях, де проводили інформаційну кампанію, зросла порівняно із січнем 2019 року на 25,8%, повідомляє департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

Другий етап триває з 10 по 21 лютого — це інспекційна кампанія. Інспектори перевіряють роботодавців, що мають потенційно незадєкларованих чотирьох і більше осіб. Для проведення такої роботи Держпраці

Фото Володимир Зайки

Це і біла платня, і відрاهування до бюджету, і гарантія гідної пенсії

планує збільшити кількість інспекторів. Зокрема відповідне навчання пройдуть 1200 інспекторів, які нині відповідають лише за безпеку праці.

Крім цього, вже розроблено спеціальний мобільний додаток, яким можна буде користуватися під час перевірок. Він містить повну інформацію про суб'єкт господарювання. Також різні органи зможуть ефективніше обмінюватись інформацією за допомогою цього додатка.

Загалом цьогоріч інформаційні та інспекційні кам-

панії буде проведено в галузях сільського господарства, будівництва, транспорту і кур'єрської діяльності.

«Ми поважаємо бізнес, і ніхто не заважатиме його роботі численними перевірками. Але працівники мають бути захищені. Тому проводитимемо роботу, зокрема роз'яснювальну, щодо переваг офіційного оформлення. Також буде створено «гарячу лінію», на яку зможуть поскаржитися ті, хто працює нелегально», — підкреслив Прем'єр-міністр.

В ОТГ на Житомирщині особлива специфіка

Віктор ШПАК,
«Урядовий кур'єр»

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ. Поліський регіон — традиційно край із найменшою густиною населення. П'ята у країні за територією Житомирська область — підтвердження цього. Адже на приблизно таких самих за площею Дніпропетровщині, Харківщині й Одещині вдвічі-втричі більше жителів, ніж на Житомирщині. У лісостепових південних районах області на кожен квадратний кілометр у середньому припадає понад 35 осіб, а в поліських північних — 10—15, не кажучи вже про постраждалу від Чорнобильської біди Народиччину, де лише 9,5 тисячі жителів.

Через це єдина для всієї України методологія формування ОТГ на Житомирщині має регіональну специфіку й істотно різниться навіть на півдні й півночі області. Наприклад, на Поліссі в кількох районах сформовано по єдиній на всіх ОТГ, а на чорноземних Попільнянщині, Андрушівщині, Любарщині, де жителів і фінансових ресурсів у рази більше, — по три — п'ять.

Однак ці цілком об'єктивні проблеми не завадили Житомирщині стати лідером децентралізації в Україні. Як повідомив начальник управління з питань адміністративно-територіального устрою апарату Житомирської ОДА Олександр Бабич, нині в області вже 57 ОТГ,

що охоплюють майже 70% площі та населення області.

Після ухвалення Кабінетом постанови № 34 від 24 січня цього року керівництво області в тісній співпраці з керівниками райдержадміністрацій та головами ОТГ і сільрад розглянуло й затвердило оновлений проект плану формування ОТГ, яких загалом має бути 62. Присм-но, що на Житомирщині швидкі темпи децентралізації не позначилися на якості вже ухвалених рішень. Тільки три ОТГ, які вже існують, зазнають реорганізації. З ініціативи самих членів Вільської ОТГ, що не виправдала сподівань місцевих жителів, вона приєднається до Оліївської. Ще дві — Мартинівську

і Соколівську — планують приєднати до успішніших сусідів через зміни в методиці, в підсумку в цих громад тепер не вистачає фінансових ресурсів та замало населення і території.

У Житомирській облдержадміністрації сподіваються, що направлений на розгляд уряду проект перспективного плану буде схвалено, адже його розробляли не кулуарно, а в гострих і відвертих дискусіях із повноважними представниками місцевих громад. Отож документ враховує вимоги загальної для всіх методології й особливості Житомирщини, де зміни адміністративно-територіального устрою мають слугувати на благо людей, а не ускладнити їм життя.

Дорожникам Луганщини надходять депутатські звернення

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ІНІЦІАТИВА. Першими в області ухвалили спеціальне звернення до Служби автодоріг депутати Новосковщини. Стан автомобільних доріг, що перебувають у державній власності та проходять територією Новосковської об'єднаної територіальної громади, аварійний і не задовольняє потреби користувачів. Ця обставина заважає реалізації Стратегії розвитку громади до 2025 року, адже

серед головних її напрямів — питання інфраструктури й туризму. Про це йдеться в тексті звернення до Служби автомобільних доріг в Луганській області, який ухвалили 3 лютого 2020 року на пленарному засіданні чергової 76 сесії депутати Новосковської селищної ради сьомого скликання.

Якщо врахувати загальний стан автомобільних доріг Луганщини, то можна з упевненістю стверджувати, що новосковські депутати не будуть у меншості серед тих, хто вима-

гає негайних ремонтів шляхопроводів.

У Новосковській громаді самотужки ремонтують траси місцевого значення. А от про стан доріг державного рівня повідомляють, що через їхню аварійність стається «багато дорожньо-транспортних пригод», звертають увагу і на те, що тут «проходить маршрут спецтранспорту, який перевозить заарештованих. ДТП із таким автомобілями можуть спричинити втечу правопорушників, які представляють небезпеку для

населення». Зрештою «відновлення ділянок доріг, які ведуть до контрольно-пропускних пунктів на державному кордоні, сприятиме додатковому надходженню сотень мільйонів гривень на рік до державного та обласного бюджетів від розмитнення товарів».

Депутати вважають, що урядова позиція щодо будівництва і ремонту доріг дає їм змогу сподіватися на позитивне вирішення питання щодо поліпшення стану доріг державної власності.

КРИМСЬКІ РЕАЛІЇ

«Урядовий кур'єр» спільно з газетою «Кримська світлиця» розпочинає цикл публікацій про важливі події історії, нинішнє буття жителів та переселенців окупованого півострова. Сьогодні ми розповідаємо про те, чому і як відбувалося приєднання Криму до України у 1954 році, саме 19 лютого було ухвалено указ про передачу південної області зі складу РРФСР до УРСР.

Петро ВОЛЬВАЧ,
голова Кримської філії
Наукового товариства ім.
Шевченка,
академік УЕАН,
заслужений діяч науки
і техніки АР Крим,
для «Урядового кур'єра»

Цього акту в добу радянського агітпропу в Криму ніколи не вшановували. Якщо ж і згадували про входження Кримської області до складу України, то надавали цьому суто політико-ідеологічного забарвлення. Кремлівські пропагандисти завжди акцентували, що передача Кримської області зі складу Російської Федерації до УРСР була яскравим і переконливим свідченням «споконвічної дружби двох братніх народів».

Проте з 1991 року, після здобуття Україною незалежності, у Росії й Криму імперсько-шовіністичні яструби дедалі частіше стали говорити про незаконність і неправоможність акту приєднання 1954 року. Особливого загострення ця тема набула одразу після анексії півострова 2014 року.

Тож напередодні 66 роковин цього важливого для нашої держави акту є потреба поглянути на нього з висоти часу, а не з висоти веж Кремля. Нині, коли Російська Федерація і путінський режим ведуть злочинну війну проти України, потрібно чесно, об'єктивно й неупереджено з'ясувати істинні причини щедрості агресора, продемонстровані в 1954 році.

Відповідь на це може дати лише вивчення і глибокий аналіз різноманітних джерел: архівних матеріалів, статистичної літератури, тогочасних засобів масової інформації та спогадів сучасників. Усі вони розвивають поширюваний кремлівськими пропагандистами міф про щедрий дарунок Микити Хрущова, зроблений для України 1954-го.

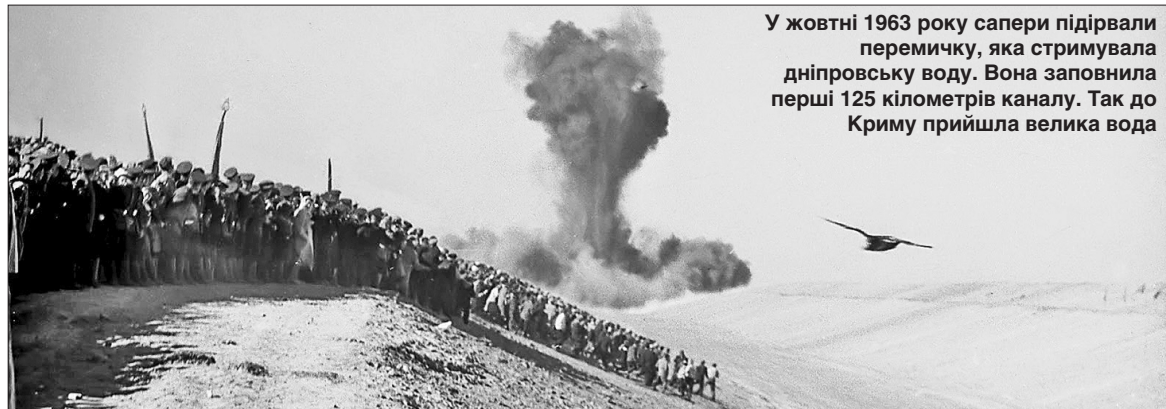
Опрацювавши це, можна зробити висновок, що джерела рішення про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу Української РСР потрібно шукати в трагічному для півострова 1944 році.

Безлюдний та занедбаний

Для Криму Друга світова війна скінчилася навесні 1944-го. Безперечно, упродовж 1941—1944 років народне господарство області зазнало величезних збитків, оскільки півостровом двічі прокочувалися руйнівні хвилі війни. Жахливі наслідки війни у Криму й інших регіонах України, Білорусі та окупованих областях Росії істотно не відрізнялися. Усім їм тривалий час не вдалося досягти довоєнного рівня виробництва.

Але у Криму економічна й соціальна ситуація у повоєнну добу виявилася катастрофічною. Значною мірою кризи економіки, особливо сільськогосподарського виробництва, тут спричинила масова депортація кримськотатарського народу, греків, вірмен, чехів та болгар. А в перші дні війни з Криму було вивезено ще й понад 50 тисяч німців, які жили тут ще з часів Катерини II.

Отже, загальна кількість вивезеного з Криму люду сягала близь-

У жовтні 1963 року сапери підірвали перемичку, яка стримувала дніпровську воду. Вона заповнила перші 125 кілометрів каналу. Так до Криму прийшла велика вода

Фото з сайту ru.ua

ко 300 тисяч. Якщо ж урахувати, що доросле чоловіче населення воювало на фронтах і зазнало значних втрат, після депортації кримських татар та інших національних меншин півострів фактично знелюднів. Офіційна статистика свідчить, що за час війни населення в Криму зменшилося вдвічі і до травня 1944 року становило 780 тисяч осіб, а після депортації кримських татар тут лишилося близько 500 тисяч. Якщо говорити образно, то всіх післявоєнних жителів Криму можна було зібрати на територіях сучасного Сімферополя та Сімферопольського району.

Перша хвиля переселенців у Крим із глибинних областей Росії не дала бажаних наслідків. Люд із лісової території важко приживався у степу і не міг адаптуватися до гірської місцевості. Ще важче переселенцям давалася вельми складна й специфічна землеробська культура. Сади, виноград, ефірони, тютюн, технічні культури, навіть кукурудзу російські переселенці побачили в Криму вперше у житті.

Отже, абсолютно безперспективно виявилася орієнтація обласного керівництва на поновлення трудових ресурсів регіону лише за рахунок переселенців із Росії. Ще тоді, коли Крим був у складі РРФСР, стало зрозуміло, що у цьому вельми складному і примхливому природно-кліматичному регіоні можуть прижитися лише люди з давньою степовою хліборобською культурою.

Для Росії він став тягарем

Якщо бути об'єктивним, то питання про зміну підпорядкування Кримської області ідеологічно та економічно було обґрунтоване на вересневому пленумі ЦК КПРС 1953 року, присвяченому проблемам сільського господарства. На ньому з ґрунтовною доповіддю виступив беззаперечний знавець цієї галузі Микита Хрущов. Адже офіційна звітність та численні скарги, що надходили до нього, давали чітко зрозуміти наявність вагомих проблем стану сільського господарства у Криму і потребу негайного їх розв'язання.

Мабуть, саме це й спричинило його таємну появу на півострові глибокої осені 1953 року. Про неї немає жодної згадки у тогочасній кримській пресі. Лише спогади Олексія Аджубея, зятя Хрущова, який супроводжував першого секретаря в інспекторській поїздки у Крим, свідчать про реальність цього факту.

У 1992 році в часописі «Новое время» було надруковано статтю з тенденційною назвою «Как Хрущёв Крым Украине отдал», де її автор Олексій Аджубей фактично підтверджує економічну вимушеність передачі Криму. Кримська дійсність 1953 року, зображена ним, вражає безнадійністю. За словами Аджубея, найбільше ошелешили, схвилювали та обурили Хрущова галасливі натовпи російських переселенців, які торпедували машину першого секретаря. Люди скаржилися на нестерпні умови життя, погане житло, нестачу харчів, вимагали допомоги.

«Це зараз пишу: прийшли, — зазначає Аджубей, — а вони кричали: «Нас пригнали». З натовпу лунали і зовсім істеричні крики: «Картопля тут не росте, капуста в'яне». Або раптом вскрай сумне: «Блощинці заїли». «Чого ж ви їхали?» — питав Хрущов. І натовп заволав: «Нас обманули».

За свідченням Олексія Аджубея, Хрущов того самого дня терміново виїхав до Києва. По приїзді в Маріїнському палаці він мав тривалу розмову з керівництвом республіки. Головною темою її стало кримське питання та неприємні враження від поїздки. Користуючись своїм величезним авторитетом серед київського керівництва, Микита Сергійович умовляв українців допомогти відродженню кримської землі. «Там південці потрібні, хто любить садочки, кукурудзу, а не картоплю», — переконував він.

Безперечно, рішення про передачу Кримської області зі складу РРФСР до УРСР було породженням колективної думки вищого керівництва партії та уряду СРСР. Без участі старої сталінської гвардії — Маленкова, Молотова, Кагановича, Ворошилова, Булганіна — його не було б. Позиції Хрущова в партії й державі на той час ще не були настільки сильними, щоб він міг самочинно вирішувати долю такого стратегічно важливого регіону, як Крим. А тому намагання деяких російських політиків і місцевих кримських сепаратистів перекласти відповідальність на Микиту Хрущова не витримують критики, вони спекулятивні.

Не існує жодного документа, який би підтверджував вирішальну роль Хрущова у кримському питанні 1954 року, а тим більше намагання зробити якусь послугу Україні. Як людина, що найбільше зналася на сільському господарстві і відповідала за його стан, він справді міг запропонувати шляхи виходу Криму з економічної кризи. У Кремлі добре знали про тісну інтеграцію Криму з економікою України, адже, пере-

буваючи у складі РРФСР, Кримська область лишалася в економічному просторі України. Паливно-енергетичний комплекс, металургія, машинобудування та легка промисловість, залізничний транспорт України і Криму фактично були єдиними. Україна ще до 1954 року надавала Кримській області велику допомогу у відродженні міст, відбудові заводів та фабрик, у розв'язанні проблем водопостачання, будівництва.

Щедрий дарунок чи економічне ярмо?

Про підготовку кремлівської влади до лютневої зміни адміністративного підпорядкування півострова свідчить довідка із грифом «секретно». «Про стан сільського господарства Кримської області» від 4 січня 1954 року, підготовлена для першого секретаря ЦК КПУ О. Кириченка. У цій довідці висвітлено катастрофічний стан сільського господарства та глибоку занедбаність соціальної сфери Криму напередодні передачі області Україні.

Тож на підставі цього документа маємо змогу з'ясувати, що ж «дарувало», точніше, нав'язувало кремлівське керівництво Україні у 1954 році.

З довідки дізнаємося, що 1954 року порівняно з 1940-м площа посівів у Криму скоротилася на 70 тисяч гектарів. З 30 наявних колгоспів лише три спромоглися освоїти польову та кормову сівоzmіни. За врожайністю всіх головних сільськогосподарських культур область у 1953 році не досягла довоєнного рівня. На 1 січня 1954 року площа садів становила лише 87%, а виноградників — 79% рівня 1940 року. Тваринницькі ферми у більшості колгоспів і радгоспів Криму пішли в зиму 1953/1954 року лише на 37% забезпечені кормами. План будівництва корівників і телятників у 1953-му області виконала на 35,6%, а птичників — на 43%.

В області не вистачало понад 1100 тракторів. Сільське господарство Криму потерпало від гострої нестачі води. На січень 1954 року в господарствах Криму зрошували тільки 40,9 тисячі гектарів сільськогосподарських угідь. У 1953 році область не виконала плану збору податків, недодавши в скарбницю 6 мільйонів 60 тисяч карбованців.

Україн занедбаними були легка та харчова промисловості. У 1953 році плану не виконали всі підприємства цих галузей. Область виявилася не здатною освоїти величезні кошти, які надавала держава

на капітальне будівництво. Через це рада міністрів Російської РФСР лише в Ялті змушена була зменшити в 1953 році капіталовкладення на 5,2 мільйона карбованців.

Глибоку кризу переживала і соціальна сфера. Нині ніхто не повірить, що в Криму ще наприкінці 1953 року було лише три хлібні магазини, 18 — м'ясопродуктових, вісім — молочних, два — тканин, дев'ять — взуття, п'ять — будівельних матеріалів та 28 книжкових крамниць. Повністю припинилася торгівля овочами та картоплею в державному секторі.

Після ознайомлення з цими приголомшливими документами виникає закономірне запитання: передача Кримської області до складу УРСР — «щедрий дарунок» чи накинута економічне ярмо на шию українського народу?

Як відомо, з юридичної точки зору Крим зі складу РРФСР передано УРСР бездоганно. Після належного проходження «кримського питання» у всіх інстанціях в РРФСР та УРСР і ретельного обговорення його на засіданні верховної ради СРСР президент верховної ради СРСР 19 лютого 1954 року одностайно ухвалила указ «Про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу Української РСР». У пресі, зокрема кримській, його було опубліковано 27 лютого.

Проте остаточне законодавче ухвалення цього указу відбулося лише через два місяці — 26 квітня 1954 року. Згідно із законодавством, рішення про зміну наявних кордонів між республіками за їхньою згодою могла ухвалити лише верховна рада СРСР.

Українці повертають півострів до життя

Після 1954 року у Криму фактично відродилися не лише промисловість, транспорт, електромережа, а й занедбане сільське господарство. Саме після передачі Криму Україні бурхливими темпами на півострові стали розвиватися промислове садівництво, виноградарство, виноробство, овочівництво, ефіроолійна галузь, тваринництво та птахівництво. Після спорудження Північно-Кримського каналу на півострові виникли нові галузі: зрошувальне землеробство, кормовиробництво, рисівництво.

Кримські міста, курорти та промислові підприємства отримали довгоочікувану життєдайну дніпровську воду. Тож Крим фактично відбудовано і відроджено мозолями та потом сотень тисяч переселенців з України.

Масове переселення працьовитих українських селян на півострів розпочалося ще за десять років до передачі Криму Україні. За достовірними статистичними даними, з 1944-го до 1984 року до Криму було переселено понад 1,2 мільйона української людності.

Швидке економічне піднесення всіх галузей виробництва вже в перше десятиріччя після передачі Криму Україні — найвагоміший доказ вирішального внеску українського народу в післявоєнне відродження півострова. Тож орден «на грудях планети», за висловом Пабло Неруді, Крим став уже у складі України.

МЕДИЦИНА

Кров людська — не водиця

ТЕПЕР ЗА ГРОШІ. Як приживаються в Черкасах нові підходи до організації лікування хворих

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Пацієнтка похилого віку Галина Гаврилівна потрапила до Третьої черкаської міської лікарні швидкої медичної допомоги вночі з кишково-шлунковою кровотечею. Пацієнтці потрібне було переливання крові, але це виявилось проблемою. «Уночі нам було відмовлено, але вже вдень, зателефонувавши у відповідні інстанції, з допомогою заяв і прохань ми отримали пакет крові», — розповів тележурналістам хірург Олег Демура.

Тепер, щоб одержати необхідну для переливання крові, лікарі мають заповнити спеціальні форми. Та й загалом забезпечення пацієнтів компонентами крові нині, за словами лікарів, ускладнилося. Відтепер медичні заклади зможуть отримувати донорську кров тільки за гроші. У лікарні швидкої допомоги підраховали, що на рік потрібно близько 700 літрів крові, за які, за приbliżими підрахунками, потрібно заплатити близько 6 мільйонів гривень.

— Це сума величезна, ми не маємо бюджетів, із яких могли б ці гроші заплатити, — пояснює заступник головного лікаря Третьої черкаської міської лікарні швидкої медичної допомоги Віталій Григор'єв. — Лікар має отримувати крові стільки, скільки йому потрібно і коли потрібно.

Пацієнти не винні

Стосовно згаданого випадку із пацієнткою заступник директора ТОВ «Черкаси-плазма» Ярослав Березань пояснив, що після першої години ночі у ТОВ зателефонували з лікарні швидкої допомоги й запитали, чи дадуть кров. Їм відповіли: «Так, але дайте нам замовлення і лист про надання благодійної допомоги».

Чому благодійна допомога? Бо в ТОВ «Черкаси-плазма» немає з цієї лікарнею жодних договірних відносин, немає в неї й коштів, щоб заплатити. Тому, аби правильно оформити доку-

Донорський рух на Черкащині набуває популярності

менти, підприємство показує це як благодійну допомогу. У замовленні слід вказати дані пацієнта: прізвище, група крові, резус-фактор і кількість компонента. Без такого документа видавати кров не можуть: якщо потім виявиться, що не та група чи недостатня кількість, комусь доведеться відповідати. Замовлення — це, по суті, рецепт лікаря.

— Чому виникла така ситуація?

— Третя міська лікарня швидкої допомоги не хоче укласти угоду з нашим центром. Інші міські лікарні з нами працюють. Перед новим роком ми обмінялися листами з цією лікарнею, запропонували укласти договір і просили повідомити, яка потреба в компонентах крові. Адміністрація повідомила про обсяги крові, які їй потрібні, ми обрахували вартість, і на цьому спілкування припинилося. За тими відомостями, які нам надіслали, цьому закладу потрібно максимум 1 мільйон 700 тисяч гривень на рік.

— Що зміниться з 1 квітня, коли почнеться новий етап реформи охорони здоров'я?

— Вартість компонентів крові має оплачувати Національна служба здоров'я, і це розв'язує проблему. Третя лікарня зможе працюва-

ти за прикладом обласних закладів — залучаючи систему «Прозоро», виставляти тендер і одержувати кращу пропозицію. Ми ж братимемо участь у тендері на поставання компонентів крові. Держава бачить їх як ліки — наприклад, інсулін. Загалом Третій лікарні цього року ми вже видали більш як 3 літри крові як благодійну допомогу. Плануємо й надалі так робити — пацієнти ж не винні, що хтось не передбачив певних коштів. Ми видаватимемо кров, але деякі чиновники від медицини не хочуть навіть зробити замовлення.

В умовах децентралізації

Як наголосив заступник начальника управління охорони здоров'я облдержадміністрації Олег Найдан, вимоги до якості компонентів крові рік у рік стають дедалі вищими й жорсткішими. Нині безпекове питання в обласному центрі вирішують на порядок краще. Найбільший споживач — онкологічний диспансер, і якщо поспілкуватися з тими, хто стикався із процедурою переливання крові, вони задоволені такими змінами. Їм не потрібно шукати донора, звертатися на станцію переливання крові й домовлятися про це.

Відбуваються й зміни в системі фінансування. З 1 квітня оплату компонентів крові братиме на себе Національна служба здоров'я. Серед споживачів крові — обласна лікарня, кардіологічний диспансер, Третя і Перша міські лікарні. Раніше, ще до передавання цих функцій від комунальної станції переливання крові приватній «Черкаси-плазма», обласний бюджет фінансував станцію. Працювала система донорства, але шукати донора часто просили самого хворого. Недавно створене в обласному центрі приватне підприємство ТОВ «Черкаси-плазма» взяло все це на себе, й донора вже шукати не потрібно.

Щоб система діяла, органам місцевого самоврядування необхідно закласти кошти в бюджет лікувального закладу, аби лікарі могли замовляти, а лікарні — розраховуватися за препаратами й компонентами крові. На вимогу Національної служби здоров'я України всі заклади охорони здоров'я переходять з Бюджетного кодексу на Господарський і перетворюються на комерційні підприємства. Відносини між підприємствами можуть вибудовуватися на угодах. Насправді нічого катастрофічного в укладанні такої угоди немає.

Відповідно до закону про закупівлі, слід відкрити систему «Прозоро», проаналізувати пропозиції, провести тендер на закупівлю. Переможцем тендеру може стати той, хто запропонує кращі умови.

Третій лікарні порадили взяти в оренду центрифугу, щоб зменшити вартість компонентів крові. Але кошти мають у підприємства бути. Тепер спрацює людський чинник, багато кому хочеться жити за інерцією — адже раніше все забезпечував обласний бюджет. В умовах децентралізації місцеві бюджети набагато більші за обласний, тому керівникам медичних закладів слід доносити інформацію про свої потреби до засновників.

Торік на забезпечення потреб у компонентах крові на всі заклади (зокрема й на Третю міську лікарню) було передбачено 2 мільйони 700 тисяч гривень. Цьогоріч передбачили 3. А в таких закладах, як обласна лікарня, онкодиспансер та кардіологічний центр, які забезпечують саме з обласного бюджету, лікується значна частина жителів саме міста Черкаси.

Сам собі донор

Як свідчить практика, зауважують фахівці, приватна фірма гнучкіша, ніж звичні старі структури, точніше й адекватніше реагує на всі зміни, які відбуваються в системі охорони здоров'я. Нині за ситуацією з компонентами крові в Черкасах встановлено подвійний контроль: юридичний — перевірка виконання умов угоди, яку укладено з ТОВ «Черкаси-плазма»,

Насамкінець. Служба крові, як і вся галузь охорони здоров'я, нині перебуває в процесі реформування, динамічних змін. З усіма недоліками, пов'язаними з організацією роботи окремих підрозділів, як визнають самі медики, такі зміни просто необхідні. Вдається, на жаль, далеко не все і не одразу. Оскільки йдеться про здоров'я людей, стан якого великою мірою залежить від успіхів галузі загалом, здається, разом із системними змінами варто більше уваги приділити комунікації, спілкуванню організаторів, менеджерів реформи з керівниками лікувальних закладів на місцях, саме тому людському чинникові, про який йдеться в описаних ситуаціях. Адже безпосередньо від людей, їхнього ставлення до пропонуваного новачка залежить успіх усіх починань.

У Полтаві пролонгували програму безплатної діагностики

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ. Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук підписав розпорядження від 15 січня «Про затвердження переліку опорних закладів охорони здоров'я у госпітальних округах на період до 2023 року», згідно з яким гарантоване фінансування від держави отримують і вісім комунальних медичних закладів Полтавщини. А саме: Гадяцька, Миргородська, Хорольська, Лубенська центральні районні лікарні, Горішньоплавненська некомерційна лікарня інтенсивного лікування і рівня, комунальна лікарня інтенсивного лікування «Кремен-

чуцька», Полтавська обласна клінічна лікарня ім. Скліфосовського й 1-ша міська клінічна лікарня Полтавської міської ради.

Перелік опорних закладів визначила на основі відповідної методики формування мережі робоча група, сформована МОЗ. До неї увійшли представники Національної служби здоров'я, Міністерства розвитку громад та територій, міжнародного проекту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» та обласних державних адміністрацій.

Однією з головних умов формування затвердженого переліку стала доступність закладів для пацієнтів. Опорні лікарні відкриватимуть нові відділен-

ня і, можливо, нові корпуси. Інші районні лікарні фінансуватимуть згідно з наданими ними медичними послугами.

Комунальні лікарні Полтави мають усі можливості істотно модернізуватися цього року, принаймні на це спрямовано міську програму розвитку та підтримки закладів охорони здоров'я на 2020 рік разом із змінами до неї, які вносять на обговорення на наступній сесії міськради. Запропоновано в межах цієї програми спрямувати на закупівлю нового діагностичного, реанімаційного та хірургічного обладнання майже 345 мільйонів гривень. Ці кошти пропорційно розділять серед восьми лікарень.

Передовсім департамент охорони здоров'я та соціального розвитку планує придбати нове ендоскопічне обладнання для наркозних станцій, щоб на ранніх стадіях виявляти онкозахворювання. Такого обладнання там немає. Але щоб одержати фінансову підтримку від держави на придбання цього медичного обладнання, полтавським лікарням треба вже до 1 квітня укласти договір із НСЗУ на фінансування послуг. До цього моменту держава фінансуватиме тільки ті послуги, які надають пацієнтам наявним обладнанням. Коли нове обладнання надійде й запрацює в полтавських лікарнях, фінансування збільшиться.

Штучний кришталік коштом міського бюджету

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

ПІДТРИМКА. Торік у Харкові безплатно прооперували катаракту 990 особам. Операції із заміни кришталіка ока було зроблено коштом міського бюджету.

Усього у 2019 році в реєстр на безплатне лікування катаракти та відшарування сітківки було внесено понад 1,8 тисячі осіб.

Ще близько 200 пройшли лікування вітректомії і дегенеративної вікової макулодистрофії бюджетним коштом.

У межах комплексної міської програми «Інновації в пріоритетних напрямках розвитку галузі охорони здоров'я на 2011—2020 роки» 382 харків'яни, серед них 60 дітей, отримали слухові апарати.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

Вийшов друком «Вузлик казок» шрифтом Брайля

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ДОБРА СПРАВА. Книжок шрифтом Брайля не так уже й багато друкують. У Тернополі в центральній міській бібліотеці презентували одразу два такі видання однієї авторки. Відомо тернопільська письменниця Ірина Мацко представила для дітей з вадами зору дошкільного та молодшого шкільного віку казку «Соломійка в країні Байдужості» й збірку «Вузлик казок».

Цікаво, що казкову оповідь про те, як дівчинка Соломійка разом з котом прагне рятувати світ від байдужості, письменниця творила не сама, а з учасниками соціальної ініціативи «Історії тих, хто бачить серцем». Цей проєкт Ірина Мацко започаткувала для незрячих і слабозорих хлопчиків і дівчаток. Чима-

Тернопільська письменниця Ірина Мацко представила для дітей з вадами зору нові книжки

ло з них не лише активно долучилися до написання цієї казки, а й озвучували її. Торік вони представили аудіокнигу, а тепер ось у Луцьку «Соломійка в країні Байдужості» вийшла друком шрифтом Брайля.

Ще одна книжка, «Вузлик казок», світ побачила у харківському видавництві. Тутешній письменник Володимир Вакулєнко взявся

впроваджувати проєкт з друкування книжок українських авторів шрифтом Брайля.

Як каже Ірина Мацко, її збірка стала першою у втіленні цієї доброї справи. Маленькі читачі, розгорнувши це видання, дізнаються одразу аж чотири дивовижні історії — «Пригоди дубового листочка», «Тік-так», «Медовий сухарик», «Голочка й подушечка». Пані Ірина зазначає, що цікавий «Вузлик казок» ще й тому, що видрукуваний не лише шрифтом Брайля, а й звичним, а також яскраво проілюстрований.

Фото з сайту terran.in.ua

На Сумщині триває перепис мисливської фауни

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ОБЛІК І КОНТРОЛЬ. У мисливських господарствах Сумської області продовжують обліковувати основні види диких тварин. Із 18 районів цю роботу виконано у 8, зокрема днями в дер-

жавному підприємстві «Конотопське лісове господарство». Конотопські угіддя відомі насамперед тим, що тут упродовж кількох останніх десятиріч мешкають зубри, чисельність яких є другою в Україні. Щороку в області надають кошти для закупівлі кормів, охорони тварин, що

позитивно позначається на популяції червонокнижних звірів. Скажімо, нині в конотопських лісах обліковано 54 зубри, і їхня кількість поступово збільшується. З ними успішно сусідують 35 лосів, 91 олень, 109 кабанів, 318 косуль, а також зайці, лисиці, куниці, білки, тхори, сірі куріп-

ки, плямисті олені та інші звірі. В основі перепису — сучасні методи і способи спостережень, що дає змогу максимально точно поррахувати лісових мешканців. Найближчим часом облік буде повністю завершено і стане відомо, якою є фауна Сумщини на початок 2020 року.

У Сєверодонецьку до кінця зими працюватиме ковзанка

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

ГРОМАДА І СПОРТ. Льодовий майданчик відповідає нормам безпеки, на відміну від замерзлих водоймищ, де існує небезпека провалитися під кригу. Протестували льодовий майданчик під час змагання міська збірна ветеранів хокею та молода хокейна збірна «Хімік»: замерзле полотно випробовували на міцність ковзанами, ключками та подачами шайби. І хоч перемогла молодість, головне, як кажуть спортсмени, команди тут гратимуть, поки будуть морози. Саме міські хокеїсти висунули ініціативу створити таку загальноміську ковзанку. «Ідея виникла давно. Звернувся по допомогу, задум був з ентузіазмом прийнятий, для реаліза-

Одразу після відкриття на ковзанці відбувся хокейний матч

ції міська влада надала нам вдале місце та важливий ресурс — воду. Тепер ковзанка перетворилася на справжній хокейний май-

данчик, який витримає будь-який кидок шайби», — каже президент Луганської обласної федерації хокею Ігор Єдапін.

За рішенням міської влади, льодовий майданчик працюватиме щоденно, вхід на нього безкоштовний.

Фото з сайту Сєверодонецької міської ради

Компенсація за укус

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

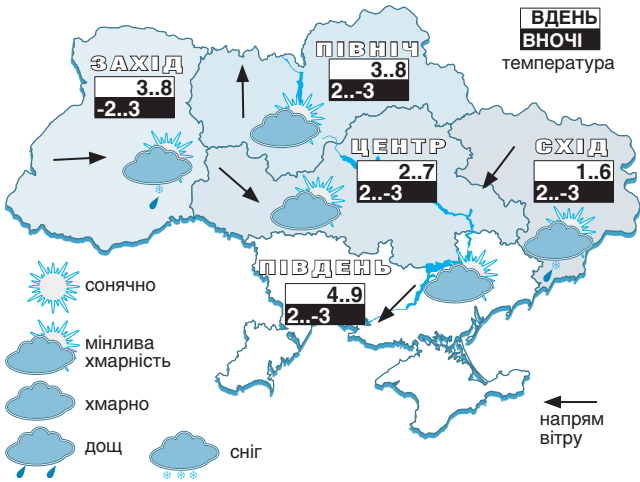
ПРЕЦЕДЕНТ. У Миколаєві вперше суд ухвалив рішення на користь позивачки, на яку напав бездомний скажений собака. Постраждала Наталія Зайцева посилалась на те, що бездіяльність Миколаївської міськради в частині забезпечення благоустрою, зокрема контролю за кількістю безпритульних тварин,

стала причиною її поневірянь. Жінка вимагала від міської ради відшкодувати їй півмільйона гривень як компенсацію за завдану моральну шкоду. Інцидент стався майже рік тому, коли на позивачку біля її будинку напав собака. Тварину згодом відловили, результати аналізів підтвердили, що та була заражена сказом. Суддя Центрального районного суду м. Миколаєва Ольга Гуденко дійшла

висновку, що міська рада не здійснює жодних дієвих заходів щодо спрямування належної організації та вилуку безпритульних собак та їх тимчасової ізоляції, а також розподілення тварин у відповідний притулок. Така бездіяльність перебуває в прямому причинному зв'язку з наслідками нанесення тілесних ушкоджень жителям міста Миколаєва. Окрім цього, суд дійшов висновку, що потерпіла зазна-

ла втрат немайнового характеру внаслідок моральних і фізичних страждань через укус безпритульної собаки, через що їй довелося лікуватися протягом 28 днів. Дослідивши матеріали справи, суд вирішив частково задовольнити цивільний позов і стягнути з Миколаївської міської ради на користь позивачки 60 тисяч гривень компенсації моральної шкоди і сплачений нею судовий збір.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 20 ЛЮТОГО

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+2 -3	+3 +8	Черкаська	+2 -3	+3 +8
Житомирська	-2 +3	+3 +8	Кіровоградська	-2 +3	+3 +8
Чернігівська	+2 -3	+2 +7	Полтавська	+2 -3	+2 +7
Сумська	+1 -4	+1 +6	Дніпропетровська	+1 -4	+1 +6
Закарпатська	-2 +3	+3 +8	Одеська	-1 +4	+5 +10
Рівненська	-2 +3	+2 +7	Миколаївська	-2 +3	+4 +9
Львівська	-2 +3	+2 +7	Херсонська	+2 -3	+3 +8
Івано-Франківська	+1 -4	+3 +8	Запорізька	+2 -3	+1 +6
Волинська	+2 -3	+1 +6	Харківська	+2 -3	+1 +6
Хмельницька	+2 -3	+2 +7	Донецька	-2 +3	+1 +6
Чернівецька	0 -5	+2 +7	Луганська	+1 -4	0 +5
Тернопільська	-2 +3	+3 +8	Крим	-2 +3	+3 +8
Вінницька	+2 -3	+4 +9	Київ	-1 +1	+5 +7

Укргідрометцентр

Скуштували млинців і... злітали в небо

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

ДОЗВІЛЛЯ. На Закарпатті святкували «Ужгородську палачінту», під час якої містяни мали нагоду насолодитися млинцями. Саме цю популярну у всіх народів страву на Закарпатті називають палачінтами. Поряд із кулінарами, котрі готували млинці, фестиваль зібрав і чотири десятки виробників сирів, меду, а також сувенірної продукції із Закарпатської, Львівської, Чернівецької та Івано-Франківської областей. Відвідувачів дивували різноманітними начинками, формами й розмірами млинців. А рекорд побив той, що мав у діаметрі 1 метр 10 сантиметрів. Команда-переможниця кулінарного змагання отримала нагороду — «Золоту палачінтовку». Протягом двох днів гостей розважали творчі колективи — свої і запрошені з-за меж області. Серед гостей був один із наймолодших і, безумовно, найпопулярніший в Україні сільський голова з Подільського, що на Черкащині, Артем Кухаренко. Найпопулярніший, бо здобув симпатії тисяч глядачів телешоу «Х-фактор». Великою популярністю на «Ужгородській палачінті» користувався... аероліфт. Розмістившись у корзині повітряної кулі, охочі могли оглянути і місто, і його околиці з висоти пташиного польоту.

Фото з сайту uzhgorod.in

Відвідувачів дивували різноманітними начинками, формами й розмірами млинців